

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123207418
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagypová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123207418.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G., dieťa rodičov: O. o návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia - zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zamieťa.
- II. Súd ustanovuje maloletému dieťaťu G. za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, na zastupovanie v tomto konaní.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 22.09.2023 sa matka domáhala zákazu styku otca s maloletým dieťaťom. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/68/2018 - 46 bola maloletá G. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu. Styk s dcérou prebiehal podľa rozhodnutia pravidelne, aj navyše. Dcéra ho má rada a nikdy sa na otca nesťažovala. Až do dňa, kedy k nemu už na víkend nešla, pretože matke oznámila, že jej „tato prikladal ruku na jeho penis pod nohavice“. Dcére tam zakázala ísť, odvtedy u otca nebola. Toto sa stalo dňa 06.08.2023 v noci. S dcérou sa o tom rozprávala, povedala, že predtým ako sa stalo to s penisom, ju otec fackal a dal je päšťou do členku. Následne vyhľadala pomoc aj psychologičky. Na jej radu vyhľadala pomoc advokáta a poradil jej podať návrh na neodkladné opatrenie. Dňa 20.09.2023 na otca podala trestné oznámenie za sexuálne zneužívanie. Dcéra jej postupne hovorí o skutočnostiach, ktoré matku utvrdzujú v tom, že zákaz styku pre otca je potrebný. Hovorila jej o tom, že videla otca v obchode kradnúť, mal pred ňou ukradnúť pivo a často aj iné veci. Dcére hovoril, aby to nikomu nehovorila, lebo takéto nakupovanie skončilo. Tiež sa priznala, že sa stalo, že sa jej raz večer otec vymočil do postele a ona v nej potom musela spať. Čo sa týka výživného, platí ho veľmi nepravidelne (nezaplatí po dobu pár mesiacov a potom pošle napr. 200 eur). Ku dnešnému dňu je dlžný spolu 450 eur. Na otca podá trestné oznámenie za neplatenie výživného. Vie o tom, že otec pije alkoholické nápoje pravidelne. Dcéra jej povedala, že keď ju obťažoval, bol otec opitý. Dcéra k nemu po tomto nechce ísť, hovorí, že má z toho „trému“. V minulosti sa otec kvôli alkoholu liečil aj u psychiatra.

2. Súd za účelom rozhodnutia o návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia sa oboznámil s návrhom matky, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/68/2018 zo dňa 30.01.2019, potvrdením o oznámení zo dňa 15.07.2020 a zo dňa 20.09.2023, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav.

3. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17P/68/2018 - 46 zo dňa 30.01.2019 má súd preukázané schválenie dohody rodičov o zverení maloletej B. do osobnej starostlivosti matky a o oprávnení oboch rodičov zastupovať a spravovať majetok maloletej v bežných veciach. Otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú G. v sume 150,-eur mesačne vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súčasťou rozsudku je dohoda rodičov o úprave stretávania sa otca s maloletou každý párny týždeň v piatok od

17:00 hod do pondelka do 08:00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku odovzdá v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje. V prípade nemožnosti odovzdať maloleté dieťa v predškolskom zariadení v pondelok o 08:00 hod, je otec povinný odovzdať dieťa matke v nedeľu o 18:00 hod. v mieste bydliska matky.

4. Z potvrdení o oznámeniach vyplýva spísanie oznámenia matky o vyhrážaní sa ujmu na zdraví a vulgarizmami zo strany bývalého priateľa prostredníctvom aplikácie Whatsapp v období od 13.07.2020 do 15.07.2020 a spísania oznámenia matky na polícii z podozrenia zo správania sa otca so sexuálnym motívom, spísané dňa 20.09.2023 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície, kde prílohou je rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 17P/68/2018 a potvrdenie o oznámení zo dňa 15.07.2020.

5. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.m.p.“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 361 C.m.p., súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

7. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 326 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 25 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom, alebo ho zakáže.

14. Zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní

neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa.

15. Styk rodiča s maloletým dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv (a povinností), ktoré patria bez rozdielu každému rodičovi, s výnimkou prípadov v zákone uvedených. Hlavným účelom styku rodiča s maloletým dieťaťom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, je zabezpečenie spoluúčasti tohto rodiča na výchove dieťaťa, na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta medzi rodičom a maloletým dieťaťom. Súd obmedzí alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa. Zákaz styku rodiča s dieťaťom, ako aj obmedzenie styku, je špecifickým druhom obmedzenia rodičovských práv, pričom ide o posúdenie odbornej otázky, ku ktorej je potrebné vykonať riadne dokazovanie napr. aj znalcom z príslušného odboru.

16. Po oboznámení sa súdu s návrhom matky na vydanie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej, obsahujúcim návrh na zákaz stretávania sa otca s maloletým dieťaťom, dospel súd k záveru, že matka ako navrhovateľka dostatočne neosvedčila dôvodnosť podaného návrhu. Matka síce opísala skutočnosti, ktoré by mohli odôvodňovať zásah súdu do pomerov rodičov a maloletého dieťaťa, avšak tieto tvrdenia v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vôbec neosvedčila, t. j. dostatočne hodnoverne neosvedčila skutočnosti ňou uvádzané. Z predložených listín ako dôkazných materiálov nevyplýval záver, ktorý by súd viedol k potrebe bezodkladnej zmeny úpravy stretávania sa otca s maloletým dieťaťom formou neodkladného opatrenia a už vôbec nie v navrhovanom zákaze styku otca s dieťaťom ako konečného rozhodnutia vo veci samej. Z listín doložených matkou súd nemal osvedčené žiadne (negatívne) správanie sa otca, ktoré by odôvodňovalo naliehavú potrebu zákazu stretávania sa otca s maloletým dieťaťom a tým zmeny doterajšej súdom schválenej úpravy stretávania sa otca s maloletým dieťaťom. Matka nepodalala návrh na začatie konania vo veci samej, v ktorom by mal otec možnosť vyjadriť sa k podanému návrhu matky, uviesť svoje vlastné tvrdenia a skutočnosti a navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zakázať rodičovi stretávať sa s jeho dieťaťom je najsilnejším zásahom súdu do rodičovských práv, ktoré musí byť riadne odôvodnené, a nevyhnutnosť tohto zásahu zo strany súdu musí byť riadne preukázaná dokazovaním na pojednávaní, čo nie je možné dosiahnuť v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Taktiež potreba vydania neodkladného opatrenia musí byť naliehavá a súd nemá mať závažnejšie pochybnosti o nároku navrhovateľa príp. oprávnenej osoby - maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa spravuje situáciou v konkrétnej veci, keď osvedčenie tvrdenej skutočnosti musí byť dostatočne presvedčivé pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Z listín doložených matkou nemal súd osvedčené skutočnosti ňou tvrdené, matka v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia neunesla bremeno osvedčenia jej tvrdení. Preto súd návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zákazom styku otca s maloletým dieťaťom zamietol.

17. Podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

18. Podľa § 31 ods. 3 zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

19. Podľa § 31 ods. 4 zákona o rodine, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

20. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletému dieťaťu procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v tomto konaní.

21. O trovách konania o neodkladnom opatrení rozhodol súd v zmysle generálnej klauzuly mimosporového konania, v zmysle ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Toto konanie je vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov, matka si náhradu trov konania neuplatnila a v tomto štádiu konania iným účastníkom trovy ani nevznikli. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku III.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do výroku I., III., do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku II. odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.